

תלה"מ 24466-03-23 פלונית נ' אלמוני

בפני כבוד השופטת מורן ואלך-ניסן

מבקשת: אפטרופוס לדין עו"ד יעל עוז

בעניין הקטינים:

א. יליד 2012.

ב. ילידת 2013.

ג. יליד 2017.

ד. יליד 2022.

נגד

משיבים:

1. פלונית (להלן: "האם")

ע"י עו"ד אופיר ברק

2. אלמוני (להלן: האב")

בפני הכרעה בסוגיית חלוקת זמני השהות בין ההורים, לאחר שהצדדים הגיעו להסכם בעניין הקטינים, שאושר וקיבל תוקף של פסק דין ביום 11.01.23, אולם עד מהרה, התברר כי זמני השהות בין האם לקטינים א. ו-ב. אינם מתקיימים מזה מספר חודשים, עקב חשיפת הקטינים להסתה כנגד האם.

1. הצדדים נישאו זל"ז בתאריך 00.00.11, ומנישואין אלו נולדו ארבעה ילדים משותפים: א, כבן 11 שנים, ב. כבת 10 שנים, ג. כבן 6 שנים ו-ד. כבן שנה.
2. ביום 01.05.23 התקיים דיון במעמד שני הצדדים והאפוטרופא לדיון, בסיומו ניתנה החלטה המפרטת את השתלשלות העניינים בתיק, החל מהליך יישוב הסכסוך, בו התרשמה יחידת הסיוע כי קיים חשש לנתק בין הילדים לאחד ההורים, המשך בדיון שנקבע לצורך אישור הסכם במסגרתו התרשמתי מעוצמת הסכסוך בין הצדדים (וראה: פרוטוקול אישור ההסכם בן 9 עמודים המדבר בעד עצמו), לאחר מכן, צו הגנה שהוצא כנגד האב בגין קללות קשות והטרדות של האם ובני משפחתה, וכלה בנייתוק קשר בין האם לילדים א. ו-ב., למשך מספר חודשים.
3. בחודש מרץ 2023 הוגשה התובענה דנן, במסגרתה נטען, כי האב מסית את הילדים כנגד האם, וכתוצאה מכך א. ו-ב. ניתקו קשר עם האם. לתביעה צורפו אסמכתאות לתמיכה בטענות אלו. כך למשל, צורף תמלול שיחה בין הילדים ב. ו-א. לפסיכולוגית שטיפלה באם. במסגרת שיחה זו, ב. , שהינה כאמור בת 10 שנים בלבד, מתקשרת לפסיכולוגית של האם ומטיחה בה, שהינה אישה רעה שהרסה להם את המשפחה. גם האב מתערב בשיחה ואומר לפסיכולוגית שהילדים מודעים לכך שהיא אישה רעה, שהרסה משפחה והרסה ילדים קטנים. כן צורף תמלול שיחה בין האם ל-ב., במסגרתה ב. מטיחה באם שהיא הרסה את המשפחה ו"הולכת עם XXX המטומטם הזה" (אותה האשמה אותה מטיח האב באם). כמו כן, קיים תמלול שבו האב אומר לאם שהיא לא רואה את הילדים, הילדים יודעים את זה והוא גם מסביר להם את זה. בתמלול אחר, האב מטיח באם: **"אני אבא של הילדים האלה, והילדים האלה ידעו מי זו האימא הזו... בת ז... הרי את ז..., מה את רוצה?..."** וכן: **"מה יש לך בחיים? לא יישאר לך כלום בחיים האלה כי הילדים האלה לא רוצים אותך ולא ירצו אותך לעולם. זו החלטה שלהם, לא שלי. שונאים אותך"**.
4. לאור האמור לעיל, עתרה האם לכינוס ועדה לחוק הנוער ולהוצאה מידיית של הילדים מבית האב.
5. ביום 15.03.23, מיניתי אפוטרופוס לדיון. ביום 03.04.23, הוגשו לבית המשפט עמדה גלויה ועמדה חסויה מטעם האפוטרופא לדיון. בעמדתה הגלויה, ציינה האפוטרופא לדיון, כי האב אישר בפניה שהוא ביקש מהילדים להתפלל שהאם תחזור הביתה, ואמר לילדים שאמם עזבה אותם. האב אף לא מבין מה הבעייתיות בהתנהלות זו. האב שם דגש על רצון הילדים, ואינו מבין כי רצונם מושפע גם מהדברים שהוא אומר להם או מהתנהגותו. עוד עולה, כי האב משוחח עם הילדים אודות הקונפליקט ומתעד את הדברים. האם הציגה בפני האפוטרופא לדיון סרטון שבו היא נראית מגיעה לבית בו התגוררו הצדדים, ומבקשת לראות את הילדים, והאב סוגר את השער בפניה, ולא מאפשר את המפגש. האם הראתה סרטון, שבו היא משיבה את הבן ג. לאב, והוא צועק ומקלל אותה לעיני הקטין המבוהל. האם השמיעה הקלטות שבהן האב מקלל ואומר שהילדים ידעו מי זו אמא שלהם, וכן הקלטה שבה האב אומר לאמה של האם דברים נוראיים על האם ומאחל לה איחולים קשים. מלבד טענות ההסתה, העלתה האם טענה, כי ב. ישנה עם האב במיטה והאב מנשק אותה בפה. כמו כן, לטענתה, האב שותה אלכוהול ומעשן סמים, ומי שמטפל בילדים בפועל זו אמו של האב.
6. האפוטרופא לדיון המליצה על הפניית המשפחה לטיפול מידי לצורך חידוש הקשר בין האם לקטינים, וכן מתן הדרכה

הורית לשני ההורים.

7. עמדת האפטרופא לדין הועברה לתגובת הצדדים.

8. האב מכחיש את הטענות נגדו. לטענתו, האפטרופא לדין נוקטת בגישה "פמיניסטית רדיקלית", מתוך מטרה לעזור לאם, והיא מתעלמת מהחרדה של הילדים כשהם נמצאים בבית האם. לטענתו, אחיה של האם מציקים לילדים, ולכן הילדים לא מעוניינים לשהות עם האם. האב טוען שהינו גמיש ומתחשב גם ברצון הילדים, מעבר למסגרת שנקבעה בהסכם בין הצדדים. לטענת האב, האם רוצה להיות אם חד הורית, רק כדי ליהנות מזכויות כלכליות של חד הורית. האב צירף התכתבות עם ב"כ האם, במסגרתה צוין כי האם מוכנה לקחת את הילדים תמורת 2,000 ש"ח מזונות לכולם, בעוד שבתביעה דן טענה, שהיא מוכנה לוותר על מזונותיה ובלבד שתזכה לגדל את ילדיה ביציבות נפשית, דבר המעיד, לטענתו, על כך שרק הכסף מעניין את האם.

9. האם טענה בתגובתה, כי הממצאים החמורים העולים מדו"ח האפטרופא לדין אינם עולים בקנה אחד עם מסקנה שגרתית של הפניה לטיפול משפחתי, שכן האב אינו יציב בנפשו ומטרתו לנתק את הילדים מהאם, ולפיכך אינו יכול להמשיך להחזיק בילדים.

10. ביום 30.04.23, הוגש לתיק עדכון ממנו עולה, כי האב נעצר ע"י המשטרה לאחר שהפר את צו ההרחקה מהאם. לדיווח צורפו חלק מההודעות שהאב שולח לאם כגון: **"איך אפשר לקרוא לך אמא מסכנים הילדים שלך שיש להם אמא כמוך"**, **"עוד לא הבנת שהילדים מבינים את כל מה שאת עושה בשביל לפגוע בהם..."** **"לגבי ד. אני יסביר לו שהוא יגדל מי זה אמא כביכול שלו"** **"זה עניין של זמן שיבין מי זה אמא שלו לצערו"**. צורפו גם תמלולי שיחות בהן האב אומר לאם: **"תפסיקי לפגוע בילדים שלך יא בת ז..."** **"מה אנחנו צריכים מאישה כמוך? זבל שבזבלים"**.

11. בדיון מיום 11.05.23, טען ב"כ האם, כי ההסכם בין הצדדים נחתם מתוך רצון להפיס את דעתו של האב לעניין גובה המזונות, בתקווה שהדבר יפסיק את ההסתה של הילדים כנגד האם. אולם, האב לא נרגע לאחר חתימת ההסכם, והוא מנהל מסע נקמה כנגד האם, על גב הילדים. לפיכך, יש להוציא את הילדים מידי ולהעבירם לאם, עד לקיומה של ועדה בריוחה ועד שהאב יעבור טיפול.

12. האב טען, כי הוא היה שיכור ביום העצמאות ולכן שלח את ההודעות האלו, והוא מצר על כך. יחד עם זאת, האב לא נתן הסבר לכל שאר הדברים הקשים שהטיח באם, עוד לפני יום העצמאות (כאשר כמובן גם הטענה לשכרות אינה מהווה לגיטימציה לאופן התנהלות האב).

13. האב לא לקח אחריות על התנהגותו, והמשיך לטעון כי הבעיה נעוצה באם, שאינה יודעת כיצד לקרב אליה את הילדים ומשקרת לבת ב.. יחד עם זאת, האב אמר שהוא מודע לכך שהילדים הגדולים לא היו אצל האם תקופה ארוכה (לטענתו הוא מגדל אותם לבד 8 חודשים), ולכן הוא מסכים לכך שהילדים ישהו עם האם שבוע ברציפות.

14. יצוין, כי האם הבהירה בדיון, כי היא אינה מתגוררת עם אחיה בבית אמה, אלא בדירה נפרדת מהם.

15. האפטרופא לדין ציינה בדיון, כי המצב חמור, הן בשל ההסתה של הילדים הגדולים והן בשל העובדה שהאב אינו מודע לנזק שהוא גורם, כאשר האב מדבר עליו ועל הילדים כ"אנחנו" דהיינו גוף אחד מול האם. האפטרופא לדין ציינה, כי בשלב זה, היא סבורה שלא די בהפניית הצדדים לטיפול משפחתי, אלא יש צורך בהחלטה קיצונית יותר.

16. בסיום הדיון נקבע, כי לאור הסכמת האב והנתק הארוך בין האם לילדים הגדולים, כל הילדים ישהו עם האם שבוע ברציפות, ובד בבד יוגש עדכון דחוף מטעם העו"ס לסדרי דין, שכבר מכירה את המשפחה, בתוך 7 ימים, לרבות בחינת הצורך בקיום זמני השהות בין האב לילדים במרכז קשר ושילוב המשפחה בטיפול מדי.

17. ביום 03.05.23, הוגש דיווח מטעם העו"ס לסדרי דין (להלן: **"העו"ס"**), לפיו הילדים התנגדו לשהות בבית האם שבוע רצוף, אולם לאחר שבוצע ביקור בית, בבית האב ע"י העו"ס לסדרי דין ורכזת סדרי דין, הובהר לילדים שיש לקיים את החלטת בית המשפט. ההתרשמות של העו"ס הייתה שהילדים מצויים במצב רגשי ירוד ומבולבלים. נמסר לאב, כי בשבוע שבו הילדים ישהו עם האם, הוא יוכל לפגוש אותם במרכז קשר, אולם הוא טען שברצונו לנוח בשבוע הזה.

בהמשך, בוצע ביקור בית, בבית האם, כאשר ב. התעלמה מהעו"ס, בעוד א. שיתף פעולה. האם מסרה כי הילדים שמחו להגיע לביתה, חיבקו ונישקו אותה. העו"ס הפנתה את המשפחה לטיפול משפחתי דחוף, אולם במקביל המליצה שהילדים ישהו מחצית השבוע עם האב, מחצית השבוע עם האם, וסופי שבוע לסירוגין, כאשר ההורים יסכמו ביניהם באילו ימים ישהו הילדים אצל כל צד.

18. עמדת העו"ס הועברה לתגובת הצדדים בתוך 3 ימים, כאשר במקביל התבקשה העו"ס לדווח מה זמינות הטיפול באמצעות הרווחה.

19. ביום 04.05.23 הודיעה העו"ס, כי על אף העומס בתחנה לטיפול בפרט, בזוג ובמשפחה, הם יצרו קשר עם ההורים ויקבעו עמם פגישת אינטייק והערכה בשבועיים הקרובים, ולאחר מכן תיבחן התאמתם לטיפול בתחנה.

20. כמו כן, ביום 04.05.23, הודיעה העו"ס, כי האב מתנגד למרכז קשר ומבקש לשוב לזמני השהות הקבועים בהסכם הגירושין ללא פיקוח. האם עדכנה כי הילדים שוהים עמה, ב. נפתחה יותר, מתקשרת עמה ומרגישה בנח ו-א. עדין סגור ומופנם. לפיכך, התבקשו הנחיות בית המשפט להמשיך זמני השהות עם תום השבוע אצל האם, קרי מיום 08.05.23 ואילך.

21. הצדדים התבקשו להגיש עמדותיהם לעניין עמדת גורמי הרווחה. שני הצדדים הגישו תגובה ללא תצהיר בניגוד לתקנות (האם צירפה תצהיר בהמשך בנפרד מהתגובה). לפני משורת הדין נדרשתי לתגובות הצדדים כפי שהוגשו, בשל הצורך ליתן החלטה דחופה בעניין זמני השהות מכאן ואילך.

22. האב טען כי הקטינים הועברו לבית האם תחת לחץ, וחוו טראומה ורגרסיה קשה. בית המשפט מתעלם מכך שהילדים עברו טראומה פיזית ומילולית מצד אחיה של האם, ואינם מעוניינים לשהות שם. עמדת העו"ס הינה אמיתית ומשקפת את עמדת הקטינים, בניגוד לעמדת האפטרופא לדין, ולכן יש לאמץ את המלצותיה של העו"ס לסדרי דין. עוד יצוין, כי האב הגיש לבית המשפט ציורים וברכות של הקטינים, בהם הקטינים כותבים כמה הם אוהבים את האב, וכן הקלטה שבה הקטין ג. נשמע בוכה והאב שואל אותו, האם הוא רוצה שהאב יבוא לאסוף אותו מהבית של אמא, הקטין משיב בחיוב ואז האב אומר לו: "תגיד לאמא שאני בא לאסוף אותך".

23. בתגובת האם נטען, כי האב מרעיל את הילדים קשות כנגד האם שגידלה אותם במסירות, בעוד האם אינה מדברת סרה אודות האב. האב חי בהכחשה מוחלטת והוא סבור כי הוא והילדים הם יחידה אחת והאם רק מפריע להם. לפיכך, אסור לאב לשהות עם הילדים עד שגורמי המקצוע יאשרו שאין עוד חשש לניכור והסתה.

24. בעמדת האפטרופא לדין מיום 07.05.23 נטען, כ ניתן להבין שמצבם הנפשי של הילדים היה ירוד על רקע העובדה שלא ראו את אמם מספר חודשים ונחשפו להסתה נגדה, ולכן גם לא היה שיתוף פעולה מצדם, אולם, הילדים יסתגלו עם הזמן וייהנו מהשהייה עם האם.

25. האפטרופא לדין סבורה, כי קיימת בעייתיות בהמלצת העו"ס לחלק את זמני השהות בין ההורים, לאור ההסתה החמורה שעברו הילדים, שספק אם תיחלש במחצית הזמן שהילדים ישהו עם האב, ולאור הקונפליקט בין ההורים, שאינו מאפשר להגיע להסכמות בשלב זה. לטענת האפטרופא לדין, גם אם המשפחה תשולב בטיפול מידי, יש להותיר את זמני השהות תחת פיקוח מרכז קשר, על אף סירובו של האב לכך, עד לקבלת דיווח ראשוני של גורמי הטיפול.

26. לאחר עיון בכל החומר המצוי בתיק, כמו גם התרשמות מהצדדים עצמם, השתכנעתי כי המלצתה של העו"ס לסדרי דין לפיה זמני השהות יתחלקו בין ההורים בצורה שווה וללא פיקוח, איננה יכולה לעמוד בנסיבות העניין.

27. אמנם, על בית המשפט ליתן משקל משמעותי לחוות הדעת של גורמי המקצוע, אולם שיקול הדעת נותר בידי בית המשפט, ובית המשפט אינו משמש חותמת גומי להמלצות גורמי המקצוע. **ראה:** בע"מ 5541/20 **עו"ס לחוק הנוער נ'**

פלונית.

28. נראה כי המלצת העו"ס, כי הילדים ישהו מחצית השבוע אצל כל צד והצדדים יתאמו ביניהם את חלוקת זמני השהות, מנותקת מהנסיבות החריגות והחמורות בתיק דנן.

29. כאמור, הצדדים כבר חתמו על הסכם במסגרתו נקבע, כי הם יחלקו את זמני השהות עם הילדים (לאחר שהאם תעבור לדירה נפרדת, דבר שבוצע). דא עקא, שההסכם לא קיים, ובפועל הילדים הגדולים שהו במחיצת האב בלבד במשך חודשים ארוכים.
30. אין בהמלצתה של העו"ס הסבר מדוע היא סבורה, כי לאחר נתק כה ממושך, שנפסק רק בהחלטת בית המשפט, האב יקיים את זמני השהות כסדרם וכלשונם?
31. בנוסף, בתיק זה ישנן עדויות רבות וחד משמעיות להסתה של הקטינים כנגד האם. אין הסבר בהמלצתה של העו"ס, מדוע היא סבורה, כי הסתה זו תיפסק באורח פלא החל מהשבוע הקרוב והכל יתנהל על מי מנוחות, כאשר המשפחה טרם החלה טיפול והאב כלל אינו מבין את הבעייתיות שבהתנהלותו?
32. בנוסף, לא ברור כיצד סבורה העו"ס, כי הצדדים יכולים לסכם ביניהם את חלוקת זמני השהות, כאשר לא קיימת תקשורת תקינה, אלא האב מטיח באם קללות קשות ומעדיף בצורה מפורשת, כי האם לא תהיה חלק מחיי הילדים?
33. יצוין, כי לאור קיומם של ההליכים המשפטיים, האב מודע לכך שהוא מוקלט ומודע לצו ההגנה שניתן נגדו, ואף על פי כן הוא מרשה לעצמו להמשיך להשתלח באם, דבר המעיד שהאב אינו מודע לחומרת המעשים ו/או אינו מסוגל לשלוט בהתנהלותו הנ"ל.
34. עוד יצוין, כי אף אחד מגורמי המקצוע אינו מטיל דופי במסוגלותה ההורית של האם ואינו טוען כי האם מסוכנת לקטינים ו/או פוגעת בהם בדרך כלשהי. הטענה היחידה של האב הינה כנגד אחיה של האם, אולם האם הבהירה כי היא מתגוררת בנפרד מהם, ואף הונחתה ע"י העו"ס, בשלב זה, לשהות עם הילדים ללא נוכחות אחיה, לצורך נטרול ההתנגדות הנטענת של הילדים לאחיה של האם.
35. ככל שהילדים יועברו מחר לבית האב, מי יערוב לכך שהאב יאפשר להם לשוב לבית האם? הרי האב עצמו שב וטוען, כי הוא רק פועל לפי רצון הילדים, וברי כי הוא יכול לטעון שהילדים פשוט אינם רוצים לשוב לאם, כפי שקרה בחודשים האחרונים.
36. גם החומר שצירף האב אינו משרת את האב, שכן גם ממנו עולה כי לאב חשוב להדגיש שהילדים אוהבים רק אותו ורוצים רק אותו, והוא בא לאסוף אותם מבית האם כל פעם שהם רק מבקשים, גם אם מדובר בזמני השהות של האם.
37. העובדה שהעו"ס הציעה לאב לפגוש את הקטינים במרכז קשר בשבוע שבו הם שוהים אצל האם מדברת בעד עצמה, ולא ברור מדוע פג תוקפה של המלצה זו מיד בתום השבוע שבו הילדים שהו עם האם.
- 38. לפיכך, אני מורה כי בשלב זה, ועד לקבלת עמדת גורמי המקצוע, כי הצדדים שולבו בטיפול וכי אין עוד חשש להסתת הקטינים כנגד האם, זמני השהות בין האב לקטינים יתקיימו בפיקוח של מרכז קשר בלבד.**
- 39. העו"ס לסדרי דין מתבקשת לעדכן, בתוך 7 ימים, באיזה מרכז קשר ניתן לשלב את האב והילדים בהקדם האפשרי.**
40. בשלב זה, אני מתירה קשר טלפוני בין האב לילדים, ובלבד שהאב לא יערב את הילדים בסכסוך המשפטי בין הצדדים ולא ידבר סרה אודות האם ו/או בני משפחתה באוזני הילדים. ככל שהאב יפר הוראה זו, ייבחן בשנית נושא הקשר הטלפוני בינו לבין הילדים.
41. המזכירות תמציא החלטתי זו לשירותי הרווחה ב XXX, ובד בבד ב"כ הצדדים יבצעו אף הם המצאה לשירותי הרווחה ללא דיחוי.
42. ת.פ. 15.05.23

